

Timóteo pe mokoīguea Paulo ombopara va'ekue

Timóteo pe mokoīguea Paulo ombopara va'ekue

Kova'e kuaxia mokoīguea ma Timóteo peguarã apóstolo Paulo ogueraa uka va'ekue. Ixupe Paulo aipoe'i Jesus regua omombe'ua rupi okyje e'ŷ aguã, ojepe'a e'ŷ aguã guive.

Paulo guekorã re ae oexa'ã ojukaa voi aguã Jesus re ojeroviaa py. Ha'e rami teĩ ipy'a guaxu reve ojerovia tema. Ha'e vy aipoe'i: “Ovaẽ ma ouvy aa aguã ára. Iporã va'e re xee anhea'ã va'ekue, ajapopa ma xerembiaporã va'ekue, ha'e amombe'u porã jajerovia aguã regua. Aŷ ma heko porã va'e pegua coroa oĩ xevy pe oguereko katu pyre. Ha'e va'e ma Senhor ha'evea rami oikuaa pota va'e opaa ára ome'ẽ 'rã xevy. Xevy pe anho e'ŷ guive, oua ára peve oarõ ha'e oayvu okuapy va'e ha'e javi pe 'rã ome'ẽ”, he'i (4.6b-8).

Timóteo pe ijayvu omokyre'ŷa rupi, oiko axy teĩ nhombo'ea rupi tema oiko aguã gueko porãa oexa uka reve.

Oxarura reve ijayvu vy omboypyague

¹ Xee Paulo ma Nhanderuete oipotaa rami vy apóstolo-rã Cristo Jesus xemoĩ va'ekue. Cristo Jesus re tekove oĩ va'e oikuaa uka aguã re ijayvuague rami xemoĩ.

2 Timóteo xera'y roayvu ete va'e, taxarura ndevy. Tove terendu Nhanderuete ha'e nhande-Senhor Jesus Cristo guigua mborayvu, nemboaxya ha'e mby'a porã guive.

Timóteo ojeroviaa re Paulo oguerovy'aague

3 Xeramoï kuery rami avi xee voi ambojerovia Nhanderuete xepy'a ky'a e'ŷa rupi, arov'y'a guive, mba'eta ara py ha'e pyávy anhembo'e vy xema'endu'a riae ndere.

4 Nderexaya re xema'endu'a vy roexaxe ete ju, opa mba'e py avy'a aguã.

5 Xema'endu'a avi rejerovia etea re, mba'eta ndejaryi Lóide ranhe ha'e ramigua oĩ, ha'e gui ndexy Eunice ju. Ha'ekue rami avi xee aikuaa ndere voi oĩa.*

Nhanhea'ã, nhanembaraete ha'e jajerovia ete aguã re ijayvua

6 Ha'e nunga rupi romongeta nerembiaporã ome'ẽ mbyre rupi renhea'ãve ju aguã re. Ha'e va'e ma ndeapte re xepo amoï jave Nhanderuete ome'ẽ va'ekue.

7 Mba'eta nhanemongyjearã e'ŷ nhandere Nhan-deruete omoï Onhe'ẽ, ha'e rã nhanembaraete, nhandeporayvu ha'e jajejokoa rupi nhandekuai aguã.*

8 Ha'e nunga rupi exĩeme Senhor regua remombe'u aguã, ikáuxa nhuã py xee aĩ teĩ. Ha'e rami 'rãgue py Nhanderuete po'akaa rupi enhemoingo axy uka avi xereve ayvu porã remombe'ua py.

* **1:5** Atos 16.1,2   * **1:7** 1 Timóteo 4.12-16

9 Mba'eta nhandereraa jepe vy iky'a e'ŷ va'e ojeupe guarã nhanerenoĩ raka'e. Nhande ae nhanhe'aã re e'ŷ guive. Ha'e rami 'râgue py ha'e ae oipotaa rami vy nhanemboaxy raka'e ára ijypy e'ŷ mbove voi, ha'e onhembopy'aague rami vy nhanemoĩ Cristo Jesus re.

10 Ha'e gui aŷ mae ma oikuua uka nhanemboaxy, Cristo Jesus Nhandereraa jepearã ojekuua py. Mba'eta ha'e va'e ma manoa ombovaipa vy tekove marã e'ŷ oikuua uka ayvu porã rupi.

11 Ha'e va'e amombe'u aikovy aguã xemoĩ apóstolo ha'e nhombo'earã.

12 Ha'e nunga rupi ae nami aiko axy. Ha'e rami teĩ xee naxi, mba'eta aikuua mava'e re pa ajeroviaa, aikuua porã guive ipo'akapa va'e vy ipo py xerekove amboaxa va'ekue re opena 'rãa, opaa ára peve guarã.

13 Enhombo'e tema ayvu amombe'u rã rendu va'ekue rupi, exa uka guive rejeroviaa ha'e mborayvu Cristo Jesus re oĩ va'e.

14 Nhe'ẽ Ky'a E'ŷ nhandere oĩ va'e po'akaa rupi opena tema iporã va'e ndepo py opena uka pyre re.

Apóstolo Paulo nhuã py oĩa, ha'e irũ kuery ikuaiare ijayvuague

15 Xeirũ kuery Ásia pygua ojepe'apa xegui, ndee reikuua ma. Ha'e va'e kuery regua ma Fígelo ha'e Hermógenes.*

16 Ha'e rã Onesíforo ha'e hoo pygua kuery ma Senhor tomboaxy, mba'eta mboapykue rei e'ŷ

* **1:15** 2 Timóteo 4.16-18

xembopy'a guaxu, ha'e nhuã py aĩa oendu teĩ peteĩgueve ma naxereroxí.

¹⁷ Ha'e rami 'rãgue py Roma tetã py ovaẽ vy xereka raka'e xejou peve.

¹⁸ Ha'e ramo tove opaa ára py Senhor tomboaxy. Xegui ndee reikuua porãve ha'e kuery xepytyvõ jepiague Éfeso tetã py.

2

Cristo re jajeroviaa rupi vy nhanhemoingo axy uka aguã re ijayvua

¹ Ha'e gui ndee xera'y, nembaraeteve tema Nhanderuete nemboaxy Cristo Jesus re oĩ va'e re.

² Heta oendua py xee anhombo'e rã renduague rami avi ndee ju embo'e ojeroviapy kuery, amboae kuery mbo'earã.

³ Cristo Jesus pegua xondaro ojeroviapy va'e reiko vy enhemoingo axy uka avi ke xereve.

⁴ Ha'e gui peteĩve xondaro ndoikoi 'rã amboae nunga re openaa rupi, nguvixa hery moĩare ombovy'a aguã.

⁵ Ha'e rami ae avi ouga va'e kuery voi ha'evea rami ouga e'ŷ rã peteĩve ndoguerovy'aai 'rã.

⁶ Oma'etŷa rupi onhea'ã va'ekue voi ha'eve ha'e ranhe ijaju va'e ho'u aguã.

⁷ Eikuua pota ke xeayvua re, mba'eta Senhor oikuua uka porãmba 'rã ndevy.

⁸ Nema'endu'a tema Jesus Cristo rekokue re, mba'eta Davi ramymino oiko, ha'e omanoague gui onhemboete ju raka'e, ayvu porã amombe'u aikovya rami vy.

9 Ha'e va'e káuxa ae xemoingo axya nhuã py heko vai va'e rami. Ha'e rã Nhanderuete ayvu ma ndojoko kuaai.

10 Ha'e nunga rupi opa marãgua aropo'aka oiporavo pyre kuery re vy, ha'e kuery voi oupity aguã Cristo Jesus nhandereraa jepea ha'e hexakãa imarã e'ý va'e.

11 Pova'e ayvu ma jarovia ete va'erã:

Hexeve nhamano rire hexeve avi 'rã jaikove ju.

12 Mba'emo jaropo'akapa rire hexeve avi 'rã nhañ huvixarã.
Ha'e rã ixupeguia rami e'ý ri nhanhemombe'u rire

ha'e ju 'rã nanhanemombe'ui.*

13 Ojeroviapy e'ý jaiko ramo
ha'e ma ojeroviapy ae 'rã oiko,
mba'eta ndaexarai 'rã ojegui ae.

*Amboae rami rei nhombo'e ha'e ojerovia
merami rive va'e omongeta aguã re ijayvuague*

14 Enhomoma'endu'a ke ha'e nunga re. Nhanderuete renonde ke ndeayvu pavẽ pe, ha'e kuery joguero'a rei e'ý aguã ayvu mba'everã ovare'ý va'e py, mba'eta ha'e nunga ma opa marã 'rã omoingo hendua kuery.

15 Enhea'ã tema reximba rei e'ý re Nhanderuete pe rejexa uka aguã omiba'eapo va'e ojou porã va'erã, ayvu anhetẽ ete va'e ha'evea rami remombe'u rire.

---

* **2:12** Mateus 10.32,33

16 Ha'e rā ayvuxē iporā e'ŷ va'e ma endu rive, mba'eta ha'e rami ijayvu va'e heko vaive 'rā oje'iviy.

17 Ha'e kuery ijayvua ma nhomokanhy tema 'rā heravy, mba'eaxy vaikue nhandero'o omou'ũ va'e rami avi. Ha'e va'e kuery regua ma Himeneu ha'e Fileto.

18 Ha'e va'e kuery ojepe'a ma anhetē va'e gui, mba'eta nhombo'e teĩ nanhanhemboete jevyvei 'rāa rami. Ha'e rami vy joapo ndojeroviavei aguã rami.

19 Ha'e rami teĩ oo ytarā Nhanderuete omoĩ va'ekue ma oĩ atā. Ha'e va'e re ma po rami oĩ ikuua ukaarā: "Senhor oikuua ae ojeupequa kuery" he'ia va'e. Ha'e gui amboae ju "Senhor rery rupi ikuai va'e tojepe'a teko vai gui", he'i avi.

20 Ha'e rami avi oo tuvixakueve ikuai va'e py oĩ 'rā mba'emo ryru ouro ha'e prata guigua anho e'ŷ, oĩ avi 'rā yvyra ha'e yapo guigua. Iporāgueve ma mba'emo porā ryrurā oĩ, ha'e rā amboae ma oiporu rive pyrā oĩ.

21 Ha'e rami ae avi nhande voi opa marā rei nhandekuaiague gui jajeky'a'o vy mba'emo porā ryrurā rami 'rā jaiko, iky'a e'ŷ va'erā omboaxa pyre ija oiporu va'erā rami, iporā va'e ha'e javi jajapo aguã rami nhandeapo rire.

22 Ha'e nunga rupi eiko eme kunumigue opa marā ikuaxea rami. Teko porā rupi enhea'â, rejeroviaa, ndeporayvu, ha'e peteĩ rami pendekuaia rupi, ipy'a ky'a e'ŷ re Senhor pe ojapukai va'e kuery reve.

23 Endu rive amongue ijayvuxē rā ovare'ŷ va'e re hi'arandu e'ŷa rupi, mba'eta ha'e nunga gui

joguero'apa rei 'rã, reikuaa ma avi.

²⁴ Mba'eta Senhor rembiguai kuery ma nda'evei joguero'a rei aguã. Ha'e rami 'rãgue py ijayvu porã'i 'rã pavẽ reve, ha'e ivai rei e'ŷ re nhombo'e kuua 'rã guive.

²⁵ Ha'e kuery re amongue opu'ã rei ramo omongeta porã'i 'rã, mba'eta xapy'a rei ha'e kuery pe voi Nhanderuete ome'ẽ 'rã ojeko rerova vy anhetẽ va'e oikuua nho aguã,

²⁶ ha'e rami vy hi'arandu ju vy anha pe onhembo'a ukaague gui oo jepe aguã, ixupe ojererekoo uka rire teĩ oipotaa rami ikuai aguã.*

3

Opaa ára opa marã rei ikuai 'rãa re ijayvua

¹ Eikuua pota ke povae re: Opaa ára py ou 'rã ikuai axya ete aguã.*

² Mba'eta avakue ikuai va'e ojejou porã rei 'rã, peráta re anho 'rã nda'eveive, ojee rive 'rã ojerovia, onhemboyvate rei 'rã, ijayvu vaikue-ikue 'rã, nguu kuery nonhe'ẽ renduvei 'rã, ndajoguerovy'axevei 'rã, Nhanderuete nomboetevei 'rã,

³ nda'iporayvuvei 'rã, nanhomboaxy kuaavei 'rã, joe ijayvu rei 'rã, ndojejoko kuaavei 'rã, ojerovia rei 'rã, iporã va'e rovai 'rã ikuai,

⁴ nhombo'a uka rive 'rã, o'arandua rupi e'ŷ 'rã ikuai, onhembotuvixa rei 'rã, ha'e kuery ae oipotaa rami 'rã ikuaixe, Nhanderuete pe ikuai 'rãgue py,

---

* **2:26** 1 Pedro 3.14-16   * **3:1** Mateus 24.9-13; 1 Timóteo 4.1-5; 2 Pedro 2.1-3; Judas 3-21

5 Nhanderuete pe merami ikuai va'eri ixupe “Ipo'aka va'e'ŷ” he'i rive 'rã. Ejepe'a ke ha'e kuery gui voi.

6 Ha'e kuery va'e regua ma joo rupi ovaẽ vy om-botavy 'rã kunhague ikangykueve ojejavypa va'e, opa marã rei oikoxea rami rive ikuai va'e.

7 Ha'e kuery ma mba'emo re onhembo'e uka riae teĩ ndoupityi 'rã anhetẽ va'e oikuua ete aguã.

8 Moisés re Janes ha'e Jambres opu'ã reiague rami avi ha'e kuery voi anhetẽ va'e re opu'ã rei teĩ. Ha'e kuery opa marã rei nai'arandui, ha'e ndojerovi-avei vy ojou vai pyrã ikuai.

9 Ha'e rami teĩ ha'e kuery nda'ikuai riae'i 'rã ha'e rami, mba'eta pavẽ oikuua 'rã hi'arandu e'ŷa, Moisés rovaigua kuery re oikoague rami avi.

Timóteo anhetẽ va'e re oĩ atã aguã re Paulo ijayvuague

10 Ha'e rã ndee ma reikuua ae ma anhombo'e aikovya, xerekó, anhembopy'aa, ajeroviaa, mba'emo aropo'akapaa, xeporayvua, aĩ atãa,

11 xemoingo axya ha'e ajexavaia guive, mba'eta ha'e ramigua ma Antioquia, Icônio ha'e Listra tetã py oiko xere. Opa marãgua teko axy aropo'aka va'ekue. Ha'e rami teĩ ha'e nunga ha'e javi gui Senhor xereraa jepe.*

12 Ha'e gui Cristo Jesus pe oikoxe va'e ha'e javi 'rã omoingo axya rei.

13 Ha'e rã heko vai ha'e heko porã merami rive va'e ma heko vaive 'rã oje'oivy, nhombotavy ha'e onhembotavy ucaa rupi anho.

---

* **3:11** Atos 13.14–14.22

Nhanderuete ayvu anhetē ete ha'e ha'evea re ijayvua

¹⁴ Ha'e rā ndee ma eĩ atā tema mba'emo reikuaa ha'e rerovia va'e re. Nema'endu'a ke ha'e nunga re mava'e pa nembo'egue re.

¹⁵ Mba'eta nekyrī reve reikuaa ae ma ipara iky'a e'ŷ va'e. Ha'e va'e rupi vy reupity ne'arandurā Cristo Jesus re rejerovia vy reo jepe aguā.

¹⁶ Ha'e va'e ipara va'e ma Nhanderuete guigua meme, ha'e rami vy ha'eve nhanhombo'e aguā, nhanhomongeta, nhanhomo'arandu, ha'e teko porā rupi nhanhomoingo aguā,

¹⁷ Nhanderuete remimbo'e kuery opa mba'e py hi'arandu vy iporā va'e ha'e javi ojapo kuaa aguā.*

4

Ayvu porā nhamombe'ua rupi nhanhea'ā aguā re ijayvua

¹ Nhanderuete ha'e Cristo Jesus renonde xee romongeta. Ha'e va'e ma ojekuaa ju vy oikuaa pota 'rā oikove va'e ha'e omano va'ekue ikuaiague re.

² Emombe'u tema ayvu porā. Ha'e va'e rupi en-hea'ā katu ha'eve jave, e'ŷ vy haxy teĩ. Joupe ndeayvu, enhomo'arandu ha'e enhomongeta nde-vai rei e'ŷ re renhombo'ea ha'e javi py.*

³ Mba'eta ovaẽ 'rā ha'evea rami nhanhombo'e teĩ ndojapyxakaavei aguā ára. Ha'e rami 'rāgue py ojou 'rā ha'e kuery ae oipotaa rami ombo'e va'erā, oapuxa remo rive oikaraĩ va'e rami.

* **3:17** Romanos 15.4; 2 Pedro 1.20,21   * **4:2** Colossenses 4.5,6

4 Ha'e rami vy noenduxevei 'rã anhetẽ va'e, ayvu rive re anho ojapyxakave vy.

5 Ha'e rã ndee ma eiko kuaa pota opa mba'e py. Nemoingo axya rã eropo'aka, ayvu porã remombe'ua rupi tema eiko, ejapopa ete nerembiaporã va'e.

Apóstolo Paulo omano taa re ijayvuague

6 Ha'e gui xee ma xeruguy omoẽa ta ma mymba ome'ẽmby rami. Ovaẽ ma ouvy aa aguã ára.

7 Iporã va'e re xee anhea'ã va'ekue, ajapopa ma xerembiaporã va'ekue, ha'e amombe'u porã ja-jerovia aguã regua.*

8 Aÿ ma heko porã va'e pegua coroa oĩ xevy pe oguereko katu pyre. Ha'e va'e ma Senhor ha'evea rami oikuua pota va'e opaa ára ome'ẽ 'rã xevy. Xevy pe anho e'ý guive, oua ára peve oarõ ha'e oayvu okuapy va'e ha'e javi pe 'rã ome'ẽ.*

*Avakue apóstolo oejapaague, ha'e rã
Nhanderuete ndoejaia re ijayvuague*

9 Eju voi pota ke xea py.

10 Mba'eta Demas ma aÿ mba'emo oĩ va'e re nda'eveive vy xereja. Tessalônica tetã katy ojepe'a ovu. Crescente ma Galácia katy, ha'e rã Tito ma Dalmácia katy oo.

11 Lucas anho oiko teri xereve. Ejou ke Marcos, ha'e vy eru, mba'eta ha'e ma xepytyvõ 'rã amba'eapoa rupi.

12 Ha'e gui Tíquico ma Éfeso tetã katy amondouka va'ekue.

* **4:7** Atos 20.17-24   * **4:8** 1 Coríntios 9.25; Tiago 1.12; 1 Pedro 5.4; Apocalipse 2.10

¹³ Reju vy ke eru avi Trôade py capa aeja va'ekue, Carpo ro py. Eru avi kuaxia para, aipotave va'e ma ipire guigua.

¹⁴ Ferro re omba'eapo va'ety Alexandre ma ojapo vai ete xevy. Ha'e ramo Senhor ombopaga 'rã ojapoague re.

¹⁵ Ndee voi enheangu avi ixugui, mba'eta oreayvu rã orere opu'ã rei va'ekue.

¹⁶ Jypy'i xemboayvua jave avave rei naxepytyvõai. Ha'e rami 'rãgue py pavẽ rei xereja karamboae. Ha'e ramiague re tombopagaa eme.

¹⁷ Ha'e rã Senhor ma xereve oiko vy xemombaraete, ayvu amombe'uve ju rã amboae regua kuery oendupa aguã. Ha'e rami aguã xereraa jepe karamboae guary juru gui.

¹⁸ Ha'e rami ae avi Senhor xereraa jepe 'rã xevy ojapo vaixe va'e ha'e javi gui, ha'e opo'akaa py xereraa jepe 'rã yva re. Ixupe toporaeia aÿ ha'e araka'e rã peve. Amém.

Oxarura reve opaa py ogueroayvu porãague

¹⁹ Emombe'u ke xema'endu'aa Prisca ha'e Áqüila pe, Onesíforo ro pygua kuery pe guive.

²⁰ Erasto ma Corinto tetã py opyta. Ha'e rã Trófimo ma Miletó py aeja karamboae imba'eaxy rã.

²¹ Eju voi ke yro'y ovaẽ e'ÿ mbove. Ndevy oxarura uka va'e ma Êubulo, Lino, Cláudia ha'e irmão kuery ha'e javive.

²² Tove Senhor toiko nenhe'ẽ reve. Tove peẽ kuery tapendu penemboaxya.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ŷ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
3309fa3b-7590-5ae9-b829-5df4ddfbf957